

ZASADY PRZYWOŁYWANIA PRACY W TEKŚCIE I SPORZĄDZANIA WYKAZU PIŚMIENNICTWA W STYLU APA

W celu ujednoczenia stylu cytowań źródeł oraz wykazu piśmiennictwa w *Przeglądzie Naukowym - Inżynieria i Kształtowanie Środowiska*, poniżej przedstawiono krótką instrukcję opartą na *APA Citation Style Guide*, którą należy stosować podczas przygotowywania artykułów.

Wykaz piśmiennictwa powinien zawierać jedynie prace przywoływane lub cytowane w tekście, które były przeczytane przez autora tekstu. Nie należy umieszczać w wykazie prac, które przywoływano za innym autorem. Prace należy wymieniać alfabetycznie według nazwiska pierwszego autora. Prace tego samego autora należy podać w kolejności zgodnej z datą wydania pracy. Poniżej w tabelach przedstawiono przykłady sporządzania wykazu piśmiennictwa oraz zasady i przykłady przywoływania pracy w tekście.

Podręcznik, monografia, artykuł w czasopiśmie			
Wytyczne	Przykład przywołania	Przykład wpisu wykazu piśmiennictwa	
Jeden autor	Bez względu na liczbę powołań na publikację, należy podać nazwisko autora i rok publikacji pracy. W przypadku więcej niż jednej pracy danego autora opublikowanej w tym samym roku należy dodać kolejne litery alfabetu przy dacie (np., 2001a). Zasada ta obowiązuje także w przypadku większej ilości autorów danej pracy.	(Kowalski, 1998) Zgodnie z Kowalski (1998)... Badania wskazują, iż ... (Kowalski, 1998).	<u>Książka:</u> Kowalski, J. (1998). <i>Analiza regresji stosowana</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. <u>Rozdział, artykuł lub esej w książce:</u> Nowak, P. (2002). Potencjalne ogniska zanieczyszczeń o charakterze transgranicznym. W J. Kowalski (red.), <i>Podręcznik do hydrogeologii stosowanej</i> . (strony 119-136). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. <u>Artykuł:</u> Kowalski, J. (1998). Zanieczyszczenie chromem wód podziemnych w otoczeniu cementowni „Pokój” we Wrzosówce. <i>Gospodarka Wodna</i> , 39 (5), 786-802. doi: 10.1177/0021934707302454 <u>Artykuł w druku:</u> Nowak, R. (w druku). Wpływ kopalni węgla kamiennego na jakość wody rzeki Wisły. <i>Rocznik Ochrona Środowiska</i> , 15.

Wytyczne		Przykład przywołania	Przykład wpisu wykazu piśmiennictwa
Dwóch autorów	Bez względu na liczbę powołań na publikację, należy podać nazwiska obu autorów połączonych spójnikiem "i" oraz rok publikacji pracy.	(Kowalski i Nowak, 1999) Jak sugerują Kowalski i Nowak (1999)... Badania wskazują, iż ... (Kowalski i Nowak, 1999).	Kowalski, J. i Nowak, A. (1999). <i>Technologie rekultywacji środowiska</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Więcej autorów	W przypadku publikacji do siedmiu autorów, przywołując po raz pierwszy należy wymienić nazwiska wszystkich autorów. W późniejszych przywołaniach należy podać tylko nazwisko pierwszego autora, a pozostałych autorów określić jako współpracowników (w strukturze zdania) lub zastąpić skrótem „i in.” (gdy nazwiska nie stanowią części struktury zdania). W przypadku publikacji powyżej siedmiu autorów zarówno po raz pierwszy, jak i w późniejszych przywołaniach należy postępować tak jak w przypadku kolejnych przywołań publikacji poniżej siedmiu autorów.	(Kowal, Sas, Bielak, Marciniak, Kowalski i Nowak, 2007) (Kowal i inni, 2007) Kowal i współpracownicy twierdzą, iż ... (2007). Pierwsze badania na ten temat (Kowal i in., 2007) sugerują ... (Kowalski, Nowak i Bartnik, 2009) (Kowalski i inni, 2009) (Kowalski i inni, 2007)	<u>Książka:</u> Kowal, K., Sas, J., Bielak, Z., Marciniak, K., Kowalski, P. i Nowak, A. (2007). <i>Hydrologia stosowana</i> . Warszawa: Wydawnictwo XYZ. <u>Artykuł do siedmiu autorów:</u> Kowalski, J., Nowak, P. i Bartnik, Z. (2009). Suspended sediment sources in two small lowland agricultural catchments in the UK. <i>Journal of Hydrology</i> , 252 (1-4), 1–24. doi:10.1016/s0022-1694(01)00388-2 <u>Artykuł powyżej siedmiu autorów:</u> Kowalski, J., Florek, M., Nowak, C., Bartczak, S., Stróż, T., Staniszewska, R., ... Weston, J. (2007). Mercury levels and potential risk from subsistence foods from the Aleutians. <i>Science of The Total Environment</i> , 384, 93-105. doi:10.1016/j.scitotenv.2007.05.004
Grupa lub autorzy korporatywni	Przywołanie po raz pierwszy - należy wymienić pełną nazwę instytucji (grupy lub autorów korporatywnych), skrót nazwy w nawiasie kwadratowym oraz rok wydania. W kolejnych przywołaniach należy zastosować skrót oraz rok wydania.	Przywołanie po raz pierwszy: Według Narodowego Centrum Nauki (NCN, 2011) Kolejne przywołania: Zgodnie z NCN (2011) (NCN, 2011)	Narodowe Centrum Nauki [NCN]. (2011). <i>Raport 2010</i> . Kraków: Wydawnictwo ABC.

Wytyczne		Przykład przywołania	Przykład wpisu wykazu piśmiennictwa
Redakcja książki	Bez względu na liczbę powołań na publikację, należy podać nazwisko autora (ów) i rok publikacji pracy.	(Kowalski, 2001) Zgodnie z Kowalski (2001)...	Kowalski, J. (red.) (2001). <i>Słownik hydrogeologiczny</i> . Warszawa: Wydawnictwo TRIO.
Przywoływanie jednocześnie kilku prac	Należy wymienić je alfabetycznie, według nazwiska pierwszego autora. Kolejne powołania muszą być oddzielone średnikiem i umieszczone w nawiasie okrągłym. W przypadku różnych dat wydania prac tego samego autora / autorów muszą być one oddzielone przecinkiem.	(Kowalski, 2001; Nowak i Kowalski, 1999) (Kowalski, 1997, 1999, 2004a, 2004b; Nowak i Kowalski, 1999)	
Przywoływanie pracy za innym autorem	Stosujemy w tekście w szczególnych przypadkach, kiedy oryginalna praca jest trudnodostępna lub dostępna w nieznanym autorowi języku, oraz wtedy, gdy jej nakład został wyczerpany. W literaturze cytowanej umieszczamy jedynie pracę czytaną.	Jak wykazał Taylor (1962, za: Kowalski, 2004) ... Badania sugerują, iż ... (Taylor, 1962; za: Kowalski, 2004)	
Przywoływanie fragmentu pracy	Należy podać autora / autorów, rok publikacji i numer strony lub nr akapitu (np., Kowalski, 2002, s.74). Gdy przytaczany fragment ma ponad 40 słów, należy umieścić go w osobnym akapicie z wcięciem, bez cudzysłowu. Natomiast, kiedy przytaczany fragment jest krótszy niż 40 słów, należy umieścić go w linii właściwego tekstu, w cudzysłowie. Jeśli dokument nie posiada autora, numeracji stron, ani akapitów, ale ma nazwy nagłówków, należy przytoczyć treść nagłówka w cudzysłowie.	Kowalski (2006) twierdzi, iż „wybrana metoda pozwala na zastosowanie rozwiązań konstrukcyjnych w projekcie” (s. 32). „Rozdrabnianie włókien chryzotylowych może prowadzić do uzyskania oddzielnych pojedynczych włókien, podczas gdy rozdrabnianie amfiboli może zachodzić wzdłuż określonej płaszczyzny krystalograficznej włókna” (Część Charakterystyka ogólna azbestu, akapit 2)	

	Wytyczne	Przykład przywołania	Przykład wpisu wykazu piśmiennictwa
Akty prawne	<p>Przywołanie po raz pierwszy - należy podać skróconą nazwę dokumentu oraz dane wraz z numerem Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i ewentualnymi zmianami.</p> <p>W kolejnych przywołaniach można zastosować skrócony opis wraz z numerem Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i ewentualnymi zmianami.</p> <p>Przepisy artykułu podzielonego na ustępy, punkty, litery i tiret powołuje się w następującej kolejności: "art. ... ust. ... pkt ... lit. ... tiret...", bez przecinków po kolejnych jednostkach redakcyjnych.</p> <p>W wykazie piśmiennictwa należy podać pełną nazwę dokumentu oraz dane wraz z numerem Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i ewentualnymi zmianami.</p>	<p>(Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593, z późniejszymi zmianami))</p> <p>Zgodnie z treścią ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593, z późniejszymi zmianami)</p> <p>Zgodnie z treścią zawartą w art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593, z późniejszymi zmianami)</p> <p>(Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593, z późniejszymi zmianami)</p>	<p>Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593, z późniejszymi zmianami)</p> <p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 nr 75 poz. 690)</p>
Normy	<p>Przywołanie po raz pierwszy - należy podać skróconą nazwę dokumentu wraz z oznaczeniami literowymi i cyfrowymi.</p> <p>W kolejnych przywołaniach można zastosować symbol i numery normy wraz z rokiem.</p> <p>W wykazie piśmiennictwa należy podać nazwę dokumentu wraz z oznaczeniami literowymi i cyfrowymi, stanowiące jego części składowe oraz tytuł (wraz z nadtytułem i podtytułem), jak również roku ustanowienia normy (jeżeli wcześniej nie występuje).</p>	<p>(PN-ISO 690: 2002. Dokumentacja. Przypisy bibliograficzne.)</p> <p>Zgodnie z treścią normy PN-ISO 690: 2002...</p> <p>Zgodnie z wyżej wymienioną normą (PN-ISO 690: 2002)...</p>	<p>PN-EN 13043:2004. Kruszywa mineralne. Kruszywa skalne. Podział, nazwa i określenia.</p> <p>PN-EN 992:1999P. Oznaczanie gęstości w stanie suchym betonu lekkiego kruszywowego o otwartej strukturze.</p> <p>PN-ISO 690: 2002. Dokumentacja. Przypisy bibliograficzne. Zawartość, forma i struktura.</p>

Wytyczne		Przykład przywołania	Przykład wpisu wykazu piśmiennictwa
Praca dyplomowa	<p>Bez względu na liczbę powołań na publikację, należy podać nazwisko autora i rok publikacji pracy.</p> <p>W wykazie piśmiennictwa należy podać nazwisko autora, rok publikacji pracy, tytuł, rodzaj pracy, nazwę instytucji i miejsce wydania. W przypadku, kiedy praca dyplomowa nie była publikowana, należy na ten temat zamieścić informację. Natomiast, jeśli praca została pobrana z Internetu należy umieścić informację dotyczącą źródła.</p>	<p>(Kowalski, 2008)</p> <p>Zgodnie z Kowalski (2008)... Badania wskazują, iż ... (Kowalski, 2008).</p>	<p>Kowalski, J. (2008). <i>Analiza i ocena stanu jakości powietrza atmosferycznego w województwie mazowieckim w latach 2000 – 2005</i>. (Praca magisterska). Warszawa: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.</p> <p>Grimsby, L.K. (2013). <i>Bioenergy back to basics : exploring multiple technologies across the divide between traditional and modern energy</i>. (Rozprawa doktorska). Ås: Norwegian University of Life Sciences.</p> <p>Kowal, A. (2008). <i>Analiza możliwości wykorzystania makrofitów do oceny stanu ekologicznego rzek przekształconych</i>. (Rozprawa doktorska niepublikowana). Poznań: Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.</p> <p>Korsgaard, L. (2013). <i>Environmental Flows in Integrated Water Resources Management: Linking Flows Services and Values</i>. (Rozprawa doktorska). Pobrano z lokalizacji: http://www.fiva.dk/doc/thesis/louise.pdf</p>

Strona internetowa			
Wytyczne		Przykład przywoływania	Przykład wpisu wykazu piśmiennictwa
Jeden autor	Bez względu na liczbę powołań na publikację, należy podać nazwisko autora i rok publikacji pracy. W przypadku więcej niż jednej pracy danego autora opublikowanej w tym samym roku należy dodać kolejne litery alfabetu przy dacie (np., 2001a). Zasada ta obowiązuje także w przypadku większej ilości autorów danej pracy.	(Rychlewski, 2013) Zgodnie z Rychlewski (2013)... Badania wskazują, iż ... (Rychlewski, 2013).	Rychlewski, P. (2013). <i>Pale wkręcane prefabrykowane</i> . Pobrano z lokalizacji Murator: http://www.inzynierbudownictwa.pl/technika,materialy_i_technologie,artykul,pale_wkrecane_prefabrykowane,6952
Wielu autorów	Należy postępować tak, jak w przypadku publikacji papierowej w zależności od liczby autorów. Dodatkowo w bibliografii należy podać źródło strony internetowej.	(Rychlewski i Derlacz, 2013) (Rychlewski, Kowal, Nowak i Derlacz, 2013) Badania te (Nowak i in., 2003) ...	Rychlewski, P. i Derlacz, M. (2013). <i>Żelazne pale wbijane i pale wciskane</i> . Pobrano z lokalizacji Murator: http://www.inzynierbudownictwa.pl/technika,materialy_i_technologie,artykul,zeliwne_pale_wbijane_i_pale_wciskane,6971
Grupa lub autorzy korporatywni	Należy postępować tak, jak w przypadku publikacji papierowej. Dodatkowo w bibliografii należy podać źródło strony internetowej.	Przywołanie po raz pierwszy: Według Narodowego Centrum Nauki (NCN, 2011) Kolejne przywołania: Zgodnie z NCN (2011) (NCN, 2011)	Narodowe Centrum Nauki [NCN]. (2012). <i>Raport roczny 2011</i> . Pobrano z lokalizacji: http://www.ncn.gov.pl/sites/default/files/obrazki/2011-sprawozdanie-ncn.pdf
Brak autora	Należy podać nazwę strony i rok publikacji. W przypadku braku roku należy podać datę odczytu. Dodatkowo w bibliografii należy podać źródło strony internetowej.	(Murator-dom, 2012)	<i>Porady prawne</i> . (2012). Pobrano z lokalizacji Murator-dom: http://murator-dom.pl/ekspert/ekspert/porady-prawne

Wytyczne		Przykład przywoływania	Przykład wpisu wykazu piśmiennictwa
Brak nazwy podstrony	Należy podać nazwę strony, rok publikacji. W przypadku braku roku należy podać datę odczytu. Dodatkowo w bibliografii należy podać tytuł opracowania (lub początkowy fragment) oraz źródło strony internetowej.	(Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, 2013)	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. (2013-11-05). <i>Drogi publiczne w Polsce</i> (strony 10-12). Pobrano z lokalizacji: http://www.gddkia.gov.pl/pl/925/drog
Brak nazwy dokumentu	Należy podać nazwę strony i rok publikacji. W przypadku braku roku należy podać datę odczytu. Dodatkowo w bibliografii należy podać fragment przytaczanego tekstu oraz źródło strony internetowej.	„Geostream oferuje wykwalifikowane wsparcie techniczne przedsiębiorstwom inżynierii ziemnej oraz usługi konsultingowe właścicielom obszarów zanieczyszczonych” (Geostream, 2013)	Geostream. (2013-12-12). <i>"Geostream oferuje"</i> . Pobrano z lokalizacji: http://geostream.it/wp-content/uploads/2013/03

Instrukcja powstała na podstawie:

- American Psychological Association. (2009). *Publication Manual of the American Psychological Association 6th ed.* Washington DC: APA.
- American Psychological Association. (2013-12-17). *APA Style*. Pobrano z lokalizacji: <http://www.apastyle.org>
- Cieciuch, J. i Harasimczuk, J. (2012). *Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA*. Pobrano z lokalizacji: <http://liberilibri.pl/sites/default/files/standardy%20apa-pl.pdf>